Numer 34. „ROLNIK“ 21. sierpnia 1908.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE
C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

A) Ogłoszenia i odezwy.

L. 286/pr.

Ogłoszenie w sprawie księgi stad.

Mając zamiar wydać księgę stad koni pełnej krwi oryentalnej, tudzież pół krwi tak angielskich jak i oryentalnych w Galicyi, prosimy P. T. hodowców o zgłoszenie klaczy matek wraz łoszętami (wierzytelne rodowody) do Komitetu c. k. Tow. Gosp. we Lwowie.

B) Ze spraw bieżących.

Z Komisyi dla organizacyi handlu materyałem rzeźnym.

Posiedzenie Komisyi odbędzie się w sobotę dnia 22. sierpnia b. r. o godz. 11. przed południem.

W skład Komisyi kooptował Komitet ref. dla spraw weterynaryjnych przy c. k. Namiestnictwie Wp. Franciszka Ponickiego.

II. posiedzenie Centr. Komitetu ratunkowego, utworzonego przy c. k. Namiestnictwie, odbyło sie dnia 14. bm. pod przewodnictwem J. E. P. Namiestnika, a w obecności delegatów obu Towarzystw rolniczych, Głównego Zarządu Kółek rolniczych, Towarzystw Kaczkowskiego i Proświty i Wydziału kraj. Głównym przedmiotem obrad było ustalenie instrukcyi dla powiatowych Komitetów ratunkowych. Przy tej sposobności ustalono jednolite obniżenie ceny kupna żyta i pszenicy dla dotkniętych klęską, o ile w myśl wniosków Komitetów powiatowych nie będą mieli prawa do bezpłatnego poboru.

Komitet **delegował** do wzięcia udziału w kraj. wiecu gorzelników, jaki się odbędzie dnia 23. sierpnia b. r. we Lwowie, Karola hr. Krusensterna, który objął referat o dotychczasowym rozwoju i postępie galicyjskiego gorzelnictwa.

Komitet **delegował** do wzięcia udziału w Walnem Zgromadzeniu członków Oddziału podolskiego, które się odbędzie dnia 7. września w Buczaczu, Dr. cam Augusta Rodakiewicza, który objął referat: „O opodatkowaniu spirytusu i uszczupleniu bonifikacyi gorzelni rolniczych“.

Komitet zamianował p. Godlewskiego Stanisława z Krasówki pod Tarnopolem **superarbitrem** w sprawie spornej o wynagrodzenie za szkodę gradową, pomiędzy poszkodowanym p. Grossnassem właścicielem Podszumlaniec, a Towarzystwem Wzaj. ubezpieczeń w Krakowie.

KRONIKA.

Dr. Włodzimierz Bolesta-Kozłowski, jako członek Komisyi budżetowej, przedłożył i uzasadnił następujące **wnioski**, które przez Komisyę budżetową uchwalone i przez Izbę poselską wraz z budżetem na r. 1908 przyjęte zostały. W szczególności do rozdziału VIII. przedłożenia budżetowego (Ministerstwo obrony kraj.):

1. Wzywa się rząd, ażeby:

a) w zakresie dostaw rolniczych popierał stowarzyszenia rolnicze, urządzanie domów składowych, tudzież oddawał dostawy produktów rolniczych stowarzyszeniom rolniczym wszędzie, gdzie one się znajdują, jako też zasadniczo zawiadamiał zawsze stowarzyszenia, informował je i dawał im pierwszeństwo przed każdym innym dostawcą;

b) aby w tych częściach kraju, w których rozgałęzienie stowarzyszeń rolniczych jest jeszcze niedostateczne, przeprowadzał pokrycie potrzeby ile możności przez zakupna z pierwszej ręki i przez stworzenie tymczasowej wolnej organizacyi w celu powszechnego przeprowadzenia dostaw produktów rolniczych, potrzebnych dla obrony krajowej; — organizacye te miałyby być oparte na współdziałaniu reprezentantów korporacyi gospodarczych i związków zawodowych.

2. Wzywa się rząd, by przy wszystkich dostawach rolniczych domagał się dowodu austryackiego pochodzenia jako też prawdziwości produktu, by to żądanie postawił z góry jako warunek, by nie dopuszczał produktów sfałszowanych; — już w rozpisaniu ofert ma być powiedzianem, że dowód proweniencyi został złożony przez przedłożenie wiarygodnych świadectw.

3. Wzywa się rząd, ażeby ustanowił komisyę dla notowania i ustanawiania cen, o której była mowa na ankiecie z 22. i 23. listopada 1901 r. i zorganizował podobne komisye w siedzibach poszczególnych terytoryalnych intendantur i ażeby przed ich ustanowieniem zasięgnął opinii rolniczych stowarzyszeń, związków i izb handlowych co do zbadania cen, a przy dostawach z wolnej ręki także co do terminów dostawy.

4. Wzywa się rząd, ażeby przedłożył radzie państwa projekt ustawy, regulującej uprawnione pretensye, wypływające z nieszczęśliwych wypadków, którym ulegli członkowie armii i obrony kraj., dla rodzin tych żołnierzy, które potrzebują pomocy.

Do rozdziału X. (Ministerstwo skarbu);

1. Wzywa się rząd, ażeby przedkładał corocznie razem z preliminarzem budżetu podatków bezpośrednich spis zaległości i odpisań podatków, jakie miały miejsce przy podatkach zarobkowych.

2. Wzywa się rząd, ażeby poczynił potrzebne zarządzenia, ażeby załatwianie spraw podatkowych, zwłaszcza rekursów i przedstawień, odbywało się szybko i ażeby wogóle załatwianie czynności urzędowych następowało prędzej i bez zwłoki.

3. Wzywa się rząd, ażeby przypomniał na nowo egzekutorom podatkowym jak najenergiczniej obowiązek dokładnego dochowywania instrukcyi dla egzekutorów, mieszczącej się w § 251 ustawy egzek. z 27. maja 1899 nr. 79 Dz. u. p, a obwieszczonej w § 16. rozp. ministeryalnego z 15. listopada 1881, l. 1331, pod względem przedmiotów, wyjętych z pod egzekucyi.

4. Wzywa się rząd, ażeby wdrożył jak najusilniej w pamięć wszystkich przewodniczących i członków komisyi wymierzających podatki, tudzież wszystkich organów, wymierzających i ściągających podatki, postanowienia §§ 27, 196 i 246 ustawy z 23. października 1896,

nr. 220, o obowiązku dochowania tajemnicy co do stosunków zarobkowych i majątkowych podatników, tudzież co do ich dochodów.

5. Wzywa się rząd, ażeby spowodował, by organa urzędów podatkowych na wsi zostały zobowiązane do udzielania podatnikom potrzebnych wyjaśnień ustnie, a o ile możebne do natychmiastowego zarządzenia potrzebnych środków zaradczych.

6. Wzywa się rząd, żeby przedłożył projekt ustawy o przymusowem ściąganiu (postępowaniu egzekucyjnem i kosztach egzekucyjnych) bezpośrednich podatków i bezpośrednich należytości do konstytucyjnego traktowania.

7. Wzywa się rząd, ażeby przedłożył Izbie posłów jak najprędzej projekt ustawy, przeprowadzającej gruntowną reformę ustawy karnej o przekraczaniu przepisów, dotyczących należytości skarbowych.

8. Wzywa się rząd, ażeby przeprowadził reformę urzędów podatkowych i ich urzędowej działalności w duchu jej uproszczenia i odpowiadającą wogóle rozszerzającemu się coraz bardziej zakresowi działania tych urzędów.

Do rozdziału XI. (Ministerstwo handlu):

Wzywa się rząd, ażeby postarał się o to, by w radzie przemysłowej została utworzona nowa sekcya dla pracy rodzimej i dla przemysłu domowego.

Do rozdziału XIII. (Ministerstwo rolnictwa):

1. Wzywa się usilnie rząd, ażeby ze względu na to, iż austryackie prawo wodne z 30. maja 1869 r. zawiera wiele przestarzałych postanowień i zostało już prześcignione przez niebywały postęp na polu techniki, przeprowadził z możebnie największym pospiechem reformę prawodawstwa wodnego z należytem przestrzeganiem kompetencyi sejmów krajowych.

2. Wzywa się rząd, ażeby przedłożył Radzie Państwa projekty ustaw, dotyczących uregulowania obrotu nawozem sztucznym, sztuczną silną paszą i materyałami siewnymi.

3. Wzywa się rząd, ażeby przyspieszył pertraktacye z ministerstwem wojny, zdążające do przeprowadzenia odpowiadającej celowi organizacyi dostaw rolniczych dla wojska.

4. Wzywa się rząd, ażeby pomnożył liczbę delegatów weterynaryjnych, którzy mają być wysłani do Węgier, w celu nadzorowania i przestrzegania ścisłego wykonywania konwencyi weterynaryjnej.

5. Wzywa się rząd, ażeby przy sprzedaży materyału budowlanego i opałowego w lasach państwowych zabezpieczył przy równych warunkach pierwszeństwo dla drobnej sprzedaży i dla drobnych kupców, w granicach potrzeb ludności galicyjskiej przed długo-terminową spekulacyjną sprzedażą na wielką skalę;

6. ażeby celem decentralizacyi sprzedaży materyałów opałowych i budowlanych z lasów państwowych. zakładał na stacyach kolejowych, tudzież w miastach i miasteczkach państwowe magazyny sprzedaży drzewa, z których ludność miejscowa mogłaby być zaopatrywaną drzewem po tanich cenach;

7. ażeby przy wyborze miejscowości, w których przedewszystkiem te magazyny mają być założone, uwzględnił w pierwszym rzędzie te okolice, w których albo panuje brak materyału budowlanego, albo też ceny drzewa dochodzą do znacznej wysokości;

8. ażeby zniżył na kolejach państwowych koszta transportu drzewa od lasów państwowych do magazynów rządowych, względnie do miejsca odbioru zakupujących drzewo stron;

9. ażeby te części lasów państwowych, które wskutek zaniedbanej komunikacyi są nieprzystępne i w których wskutek tego drzewo, chociaż całkiem dobre, nie może być spożytkowane i często ginie, uczynił możebnemi do użytkowania przez wybudowanie gościńców i małych kolejek;

10. ażeby pomnożył etat urzędników leśnych i służby leśnej w uwzględnieniu zasad i potrzeb racyonalnego gospodarstwa i zarządu lasowego;

11. ażeby z funduszów, zyskanych przez sprzedaż dóbr państwowych i z pomocą funduszów, które wpłynęły do kasy państwowej z wykupna propinacyi w dobrach państwowych, zakupywał w Galicyi majątki lasowe na rzecz państwa.

Do rozdziału XIV. (Ministerstwo sprawiedliwości):

Wzywa się rząd: a) ażeby z § 1 ustawy z 28. maja 1881 r. przeciw lichwie wykreślił w drodze ustawodawczej słowa, iż interes kredytowy jest tylko wtedy lichwą, jeżeli ma na celu sprowadzenie ekonomicznej ruiny dłużnika;

b) ażeby karygodność nadużywania lekkomyślności, wyzyskiwania położenia przymusowego, słabości umysłu, niedoświadczenia lub rozdrażnienia została rozszerzoną także na wszystkie inne dwustronne akta prawne, które pod względem korzyści majątkowych przyznanych lub przyrzeczonych jednemu z kontrahentów, przewyższają znacznie zwykłą stopę procentową lub wedle natury danego wypadku stoją w jaskrawej dysproporcyi doświadczenia;

c) ażeby rozważył kwestyę karygodności wyzyskiwania czyli lichwy w handlu parcelami gruntowemi, prowadzonym zarobkowo.

III. posiedzenie Centralnego Komitetu ratunkowego odbędzie się w c. k. Prezydyum Namiestnictwa dnia 22-go sierpnia b. r.

ϱ **Akcya ratunkowa na Węgrzech**, wdrożona z powodu tegorocznych klęsk elementarnych, zorganizowaną została w podobny sposób, jak w Galicyi Pod przewodnictwem centralnego Komitetu w Budapeszcie zajmują się wykonaniem akcyi komisye miejscowe w okolicach szczególnie klęskami dotkniętych.

Komitet Krakowskiego Towarzystwa roln. zajmował się na ostatniem posiedzeniu klęskami elementarnemi, które nawiedziły zwłaszcza zachodnią część kraju w rozmiarach, przechodzących wszelkie dotychczasowe klęski w ostatnich trzydziestu latach. Ziemiopłody, których stan z końcem czerwca zapowiadał się z pewnymi wyjątkami bardzo pomyślnie, uległy wskutek nadmiernych opadów, trwających z nieznacznemi przerwami od sześciu tygodni, ogólnemu zniszczeniu co do swej jakości użytkowej na całym obszarze zachodniej Galicyi, nie mówiąc o tych okolicach, gdzie wskutek gradobicia i wylewów cała substancya została zniszczona, względnie zabrana. Najpierw tedy zgniły lub spłynęły z wodą siana w tych gospodarstwach, gdzie się zbiór opóźnił, lub gdzie, jak w powiatach górskich wogóle na spóźnioną porę przypada; dalej zniszczały oziminy, czy to na pomieci, czy w kopkach, czy nawet na pniu zostawione: ziarno zrosło, a słoma zczerniała i zbutwiała do tego stopnia, że częstokroć już z daleka zapachem zdradza stan rozkładu. Podobnie ucierpiały zboża jare, zwłaszcza jęczmiona, na które prócz tego rzuciły się, podobnie jak na pszenicę, śniedź i rdza. Grochy i wyki pogniły, ziemniaki się psują, zasiewy mięszanek na ścierniskach wygniły, drugie konicze i trawy na łąkach nizkich i polach nieprzepuszczalnych wymokły, stojąc tygodniami pod wodą lub w wodzie, nieznajdującej odpływu.

Skutkiem tego okazuje się ogromny brak paszy dla przezimowania inwentarza i brak zdrowego ziarna przedewszystkiem do siewu, który ma zadecydować o przyszłorocznym urodzaju. Komitet krakowskiego Tow. rolniczego wniesie memoryał, oparty na zebranych datach, do Koła polskiego, ministerstwa dla Galicyi, ministerstwa rolnictwa i ministerstwa skarbu, z uzasadnieniem konieczności wydatnej pomocy materyalnej, oraz wyszle do tychże czynników deputacyę; dalej podejmie Komitet kroki o zmianę ustawy o opustach podatkowych, która w obecnem swem brzmieniu, przyznając opust w stosunku do procentu uszkodzenia plonu, nie liczy się z tą podstawową okolicznością, że n. p. 25-procentowe uszkodzenie plonu jest wprawdzie takiem samem zmniejszeniem dochodu brutto, ale równocześnie całkowitem zniszczeniem dochodu netto, logicznej podstawy opodatkowania; dalej domagać się będzie Komitet przyspieszenia robót około regulacyi rzek, ubezpieczenia brzegów, zabudowania potoków górskich, zalesienia gołych stoków gór i wydm

piaszczystych na nizinach; wreszcie przedstawi Komitet obecny stan rzeczy, spowodowany obecną klęską deszczów instytucyom kredytowym w kraju, celem uzyskania od nich jednorocznego bezprocentowego moratoryum dla rat długów hipotecznych, które mają być opłacone z dochodów tegorocznych.

Wystawa przemysłowo-rolnicza w Jarosławiu odbędzie się od 3. do 5. września 1908 r. Premiowanie bydła włościańskiego nastąpi dnia 5. września. W tymże czasie zapowiedzianym jest zjazd „Kółek ziemian" oraz wycieczka ziemian z Księstwa Poznańskiego, którzy oprócz wystawy zamierzają także zwiedzić kilka okolicznych gospodarstw.

ϱ **Wykłady dla żołnerzy w czynnej służbie**, zaprowadzone już na Węgrzech, doznają niebawem rozszerzenia w kierunku praktycznej nauki o stowarzyszeniach. Na wzór „*Unione militare*" we Włoszech i podobnych instytucyj w armii francuskiej powstawać będą między żołnierzami w czynnej służbie stowarzyszenia, celem zaopatrywania stowarzyszonych w artykuły codziennego pożytku. Inicyatywa wyszła od związku robotników węgierskich, który wniósł odpowiednie przedłożenie do Ministerstwa obrony krajowej.

Międzynarodowa Komisya dla kontroli cen zboża odbędzie niebawem posiedzenie w berlińskim klubie rolników. O położeniu targów referować będą profesorowie: Gustaw Ruhland i Henryk Dadl.

Walne zgromadzenie Członków galic. Towarzystwa mleczarskiego odbędzie się **w Jarosławiu, dnia 6. września 1908 roku,** o godz. 2. po południu, z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie przez Prezesa; 2) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego zgromadzenia; 3) Sprawozdanie za rok 1907; 4) Sprawozdanie Komisyi kontrolującej; 5) Wynik rozpatrzenia przez Wydział przekazanego przez ostatnie Walne zgromadzenie wniosku prof. Dra Juliana Nowaka w przedmiocie rozdziału Towarzystwa mleczarskiego na zachodnio i wschodnio-galicyjskie; 6) Sprawozdanie z przygotowań do ankiety uchwalonej przez ostatnie Walne zgromadzenie w sprawie wniesienia zażalenia do c. k. Ministerstwa kolejowego na nieprawidłowości przy transporcie nabiału koleją; 7) Wybór Komisyi kontrolującej na rok (§ 15. statutu); 8) Wniosek Wydziału w sprawie zniżenia wkładek dla pracowników mleczarskich; 9) Sprawa utworzenia przy Towarzystwie mleczarskiem Sekcyi dla kierowników i pomocników mleczarskich; 10) Wnioski Członków Towarzystwa.

Kurs gospodarstwa domowego dla kobiet, subwencyonowany przez Ministerstwo robót publicznych, dla wykształcenia gospodyń domowych, zarządczyń szpitali, zakładów sierót itp., rozpoczyna się w Wiedniu 21. września b. r. Podania o przyjęcie na ten kurs należy wnosić przed 10. września do kancelaryi Szkoły gotowania (*Kochschule Wien I. Judenplatz 3/4*), napisane w języku niemieckim. Warunkami przyjęcia są: 1. Wiek, co najmniej 19 lat, 2. obywatelstwo austryackie, 3. ukończenie z dobrym postępem co najmniej 3 klasy szkoły wydziałowej, 4. złożenie egzaminu wstępnego w języku niemieckim w tejże szkole gotowania w dniach 18. i 19. września, 5. własnoręcznie napisany życiorys, 6. świadectwo zdrowia. Opłata szkolna wraz z utrzymaniem przez czas trwania kursu wynosi 1.080 koron, które są płatne w ośmiu miesięcznych ratach po 135 koron. Kandydatki nie mające środków, mogą otrzymać stypendyum w wysokości 480 koron na podanie wniesione do Ministerstwa robót publicznych w Wiedniu na ręce Dyrekcyi szkoły gospodarstwa domowego. Bliższych wyjaśnień oraz program nauki udziela na żądanie bezpłatnie: *Zentraldirektion der Schulen und Kurse der Genossenschaft der Gastwirte in Wien I. Kurrentgasse Nr. 5.*

Ulgi wojskowe dla wychodźców. Jako doniosły problem socyalny i gospodarczy, zajmuje od dłuższego czasu legislatywę i Zarząd państwa sprawa emigracyjna. Od działywa ona silnie między innemi na stosuuki siły zbrojnej, wobec czego Kierownictwo armii już przed laty kilku uznało za rzecz właściwą pewne ułatwienia w uczynieniu zadość obowiązkowi służby wojskowej poczynić tym, którzy wywędrowali w zamorskie kraje. Obecnie Zarząd wojskowy wydał nowe postanowienia dla tej kategoryi popisowych, znacznie jeszcze rozszerzając dotychczasowe ulgi.

Okazało się bowiem, że dawne przepisy co do tych ułatwień nie wystarczają, zwłaszcza ze względu na ekonomiczne stosunki interesowanych. Przedewszystkiem za ciasno obwiedziono koło osób mających prawo do owych ulg, przyznając je tym tylko, którzy w krajach zamorskich czynni są w interesie austro węgierskiego handlu; przytem i same ulgi uznano za niedostateczne. Skutkiem tego niepomiernie wzrastała liczba osób, które samowolnie nie dopełniały powinności wojskowej i którym potem obawa surowej kary zamykała na zawsze drogę powrotu do stron ojczystych.

W wydanych świeżo nowych postanowieniach co do tej sprawy przebija się dążność uczynienia zadość słusznym żądaniom przebywających zagranicą obywateli Monarchii.

Przedewszystkiem rozszerzono koła uprawnionych do ulg, wciągając w nie wszystkich przebywających w dalekiej obczyźnie w celach zarobkowych.

Co do samych ulg, to rozszerzono je w dwu kierunkach, a mianowicie zarówno co do osób obowiązanych dopiero do stawienia się, jak co do tych, którzy już czynną służbę odbyli, podlegają wszakże jeszcze obowiązkowi odbywania ćwiczeń z bronią.

Owóż popisowi mogą odtąd na swą prośbę, a na umotywowany wniosek c. i k. Reprezentacyi zagranicznej być uwolnieni nie tylko od jawienia się przed właściwą komisyą asenterunkową, lecz także od ponownego jawienia się przed władzą reprezentacyjną dla zbadania. Dopiero w III. klasie wieku musi popisowy bezwarunkowo przed wdrożeniem akcyi o uwolnienie poddać się zbadaniu przez władzę reprezentacyjną. Ale i wówczas nawet, jeśli przez tę władzę uznany zostanie za „zdolnego" lub „mniej zdolnego" do służby, nie potrzebuje popisowy, jak dotąd było, celem asenterowania (złożenia przysięgi) w tym samym zaraz roku powracać do ojczyzny, lecz może dać się asenterować także przez zagraniczną władzę reprezentacyjną, a termin wstąpienia do służby czynnej, względnie rozpoczęcia 8-tygodniowej musztry może być odłożony aż do 1. października tego roku, w którym popisowy kończy 24 lat życia.

Tym sposobem oszczędza się obowiązanym do stawania nie tylko kosztownych i czas rabujących podróży, lecz nadto umożliwia im się wybór odpowiedniego czasu dla spełnienia powinności wojskowej w kraju.

Tym, którzy już służbę czynną odbyli, podano bardzo prosty sposób starania się o uwolnienie od ćwiczeń z bronią, a tem samem i od jawienia się przy zebraniu kontrolnem w danym i następnym roku. Odnośną prośbę należy z dołączeniem wojskowego dokumentu legitymacyjnego (pasportu i t. p.), co roku wnosić najdalej do końca stycznia za pośrednictwem c. i k. władzy reprezentacyjnej.

Takie same przepisy obowiązują przebywających w zamorskich krajach, obowiązanych do stawienia się lub do ćwiczeń obywateli Bośnii i Hercegowiny.

Tak więc obowiązani do służby wojskowej emigranci przy dobrej woli uniknąć będą mogli w przyszłości wszelkich kolizyi z przepisami wojskowymi.

Ogłoszenie. Krajowy szpital powszechny we Lwowie rozpisuje licytacyę ofertową na trzyletnią dostawę mleka od 1. stycznia 1909 r. do 31. grudnia 1911.

Dostawa dzienna wynosi około 1000 litrów mleka, z tej ilości około 800 litrów mleka niezbieranego, a 200 litrów mleka zbieranego. W miesiącu lipcu, sierpniu i wrześniu, jest zapotrzebowanie mniejsze — około 700 litrów.

Mleko niezbierane ma być normalne, t. j. zawierać najmniej 2·8% tłuszczu i mieć ciężar gatunkowy od 1^{020}, do 1^{034}.

Bliższych wyjaśnień co do warunków dostawy udziela Zarząd szpitala od godziny 11-tej do 12-tej przed południem. W ofercie należy wyraźnie zaznaczyć, że warunki dostawy są znane.

Oferty ostemplowane znaczkiem na 1 K i z potwierdzeniem, że oferent złożył wadyum 1000 koron w kasie krajowego szpitala, należy wnosić do Dyrekcyi szpitala do dnia 15-go września b. r. do godziny 10-tej z rana.

Przyjęcie ofert zależeć będzie od decyzyi Wydziału krajowego.

Dyrekcya kolei państwowych we Lwowie ogłasza na podstawie istniejącej umowy, że termin komisyjnego otwarcia ofert dla ogólnego przetargu do L. 65982/908 c. k. Dyrekcyi kolei państwowej dla dostarczenia i ustawienia konstrukcyi żelaznej dla dachów budujących się magazynów towarowych na stacyi kolejowej we Lwowie przedłuża się do dnia 30. sierpnia 1908 godziny 2. po południu.

Krajowe Biuro Pracy we Lwowie przy Wydziale krajowym. Podana odmiennym drukiem miejscowość wskazuje siedzibę Biura pracy, od którego pochodzi zgłoszenie wolnych posad lub szukających pracy. Należy się zwracać wprost do odnośnego Biura, adresując wszędzie: Powiatowe Biuro pracy przy Wydziale powiatowym w.... — Srócenie „Lwów“ oznacza: Miejskie Biuro pracy we Lwowie, ul. Arsenalska 6. Skrócenie „Kraj. Biuro“ oznacza: Krajowe Biuro pracy, Lwów, Wydział krajowy. — L. 845, dnia 13. sierpnia 1908. Krajowy wykaz tygodniowy Nr. XXXIII.

II. Zgłoszenia szukających pracy (miejsca poszukiwane).

Klasa I. Brody: 1 rządca po kawalersku, 4 ekonomów, 1 ekonom-pszczelarz, 1 praktykant lasowy, 4 gajowych, 3 podleśniczych, 2 polowych. — Dąbrowa: 1 dozorca lasowy, emerytowany żandarm, zaraz! — Kraków: 1 ekonom, 30 K miesięcznie i wikt, 1 pisarz gospodarski, 1 leśniczy. — Łańcut: 1 leśniczy z niższym egzaminem państwowym. — Myślenice: 1 fornal od 1 października, 1 leśniczy lub podleśniczy. — Oświęcim: 1 ekonom. — Sanok: 5 pirarzy gospodarskich. — Tłumacz: 1 rządca lub ekonom. — Krajowe Biuro: 1 ekonom lub pisarz gospodarski, lat 30, 8 lat praktyki, szkoła roln. w Horodence, 1 pisarz gospodarski lat 24, ze szkoły roln. w Horodence, 1 pisarz gospodarski, lat 29, 5 lat praktyki, szkoła rol. w Horodence, 1 pisasz gospodarski, za 25 K i utrzymanie, lat 23, szkoła rolnicza w Brzeżnicy. — **Klasa IV.** Brody: 2 ogrodników żonatych na ordynaryę. — Cieszanów: 8 ogrodników dworskich. — Sanok: 8 ogrodników z tych 2 zaraz! — Krajowe Biuro: 1 ogrodnik znający się na wszelkich gałęziach ogrodnictwa, lat 38, przeszło 20 lat praktyki. — **Klasa VI.** Brody: 2 kowali dworskich. — Dąbrowa: 1 kowal dworski, zaraz! — Łańcut: 1 kowal dworski. — **Klasa VII.** Brody: 1 kowal-maszynista, 2 ślusarzy mechaników, 1 ślusarz-mechanik na czas młocki. — Kraków: 6 kotlarzy. — **Klasa VIII.** Brody: 4 stolarzy. — Kraków: 2 stelmachów. — Nowy-Sącz: 1 czeladnik do stalmacha lub samodzielny stelmach. — Sanok: 1 stelmach. — **Klasa X.** Brody: 1 rymarz. — Krajowe Biuro: 1 rymarz lakiernik, tapicer, ewent. dozorca lasu, lat 34, 4 klasy szkoły ludowej. — **Klasa XV.** Brody: 2 mielników, 1 czeladnik masarski. Myślenice: 1 kierownik gorzelni. — Nowy-Sącz: 1 gorzelnik. — Sanok: 2 gorzelników, zaraz! — **Klasa XVIII.** Brody: 1 majster ciesielski. — **Klasa XX.** Brody: 2 palaczy egzaminowanych. — Nowy-Sącz: 1 maszynista, egzaminowany, ślusarz. — **Klasa XXIII.** Brody: 1 sztangret. — Cieszanów: 1 furman. — Kałusz: 1 furman. — Sanok: 2 furmanów. — **Klasa XXIV.** Brody: 1 panna służąca, Polka. 1 lokaj z żoną kucharką, — Kałusz: 2 kucharki do dworu lub na plebanię, 22—30 K miesięcznie. — Kraków: 2 gospodynie do dworu. — Łańcut: 1 lokaj żonaty. — Mościska: 1 kamerdyner-lokaj, zaraz! 1 gospodyni samoistna, zaraz! 1 dziewczyna, służąca do wszystkiego, do Lwowa, od 1 września. — Myślenice: 1 krawczyni domowa, 4 chłopców do posług domowych w lepszych domach — Oświęcim: 1 pokojówka.

Sprawozdanie c. k. Ministerstwa rolnictwa

o stanie zasiewów w połowie sierpnia 1908.

Druga połowa lipca przyniosła prawie we wszystkich krajach upragnione obfite deszcze, które bardzo dobroczynnie oddziałały na uszkodzone uprzednią posuchą zasiewy jare, szczególniej jęczmień i owies, strączkowe, okopowe i rośliny pastewne. Deszcze w Austryi górnej i dolnej, Styryi, Karyntyi, Krainie, częściowo w północnym Tyrolu, w krajach nad morzem Adryatyckiem i w Dalmacyi, dalej w południowych okolicach Czech i Moraw, które tu i owdzie przeszły często z silnymi burzami, nie wystarczyły, by wyrównać szkody tegorocznego okresu posuchy. To odnosi się szczególniej do dolnej Styryi, Karyntyi, Krainy, krajów nad morzem Adryatyckiem i Dalmacyi, podczas gdy w reszcie krajów nastała zmienna pogoda, która w północnych Morawach, Śląsku, Galicyi i na Bukowinie przybrała bardzo niestały charakter. W niektórych okolicach wyżej wspomnianych krajów trwała deszczowa, często burzliwa niepogoda całemi tygodniami z nielicznemi przerwami, a w Galicyi wschodniej dawała się odczuć po części już w początkach lipca. Zmiana pogody zaznaczyła się w ogólności nawalnymi deszczami, niszczącemi burzami i gradobiciem, na wysokich Alpach w Salzburgu, Karyntyi i Tyrolu przyniosła nawet śnieg, a spotęgowała się w końcu lipca i z początkiem sierpnia przy znacznej obniżce temperatury, która w najwyżej położonych okolicach północnego Tyrolu i na Bukowinie spowodowała tworzenie się szronu. Najdotkliwiej nawiedzone były północny Tyrol, północne Czechy, wschodni Śląsk, Galicya i Bukowina, następnie także Kraina, gdzie wielkie szkody wyrządziły w kulturach nie tylko grady, lecz i powodzie na wielkich obszarach spowodowane silnemi deszczami. W Krainie i krajach nad morzem Adryatyckiem położonych poczyniła burza wielkie szkody w winnicach i sadach.

Aczkolwiek obfite deszcze zaopatrzyły z jednej strony dostatecznie ziemię we wszystkich krajach w wilgoć, usuwając w ten sposób częściowo skutki uprzedniej posuchy, z drugiej jednak strony w wyżej położonych okolicach Czech i na Morawach, Śląsku w Galicyi i na Bukowinie opóźniły żniwa i uszkodziły prawie bez wyjątku zbiory. Deszcz trwający miejscami całe tygodnie przy średniej ciepłocie spowodował kiełkowanie ziarna właśnie zrzętego zboża i gnicie słomy; także strączkowe i wczesne ziemniaki zaczynają się psuć miejscami tak, że przy dłuższej niepogodzie należałoby się obawiać znacznych szkód w całych tegorocznych zbiorach w ostatnio wymienionych krajach.

Niezwykłe gorąco w maju i czerwcu, w niektórych okolicach także i w pierwszej połowie lipca, przyspieszyło dojrzewanie zboża, z wyjątkiem miejsc wyżej położonych, wskutek czego tegoroczny zbiór zboża nastąpił wcześniej o 10 do 14 dni aniżeli po inne lata. Zbiór żyta, pszenicy i jęczmienia, które w wielu okolicach prawie równocześnie dojrzały, jest prawie wszędzie ukończony, z wyjątkiem górskich okolic Czech, północnych Moraw, Karyntyi i Tyrolu, gdzie żniwo żyta dopiero rozpoczęto, — a w kilku miejscowościach północnych Moraw, Śląska, Galicyi i Bukowiny zwieziono zboże dobrze. Maszyn żniwnych nie można było wielokrotnie używać z powodu wylegnięcia zboża, a miejscami musiano żąć sierpami tylko. Młocka jest w wielu okolicach częściowo ukończoną, częściowo w pełnym toku, dając ziarno za mało rozwinięte. Zbiór słomy jest średni, aż do dość dobrego.

Zbiór żyta dał przeciętnie wynik dość dobry w Solnogrodzie, górnej i średniej Styryi, częścią także w Czechach, na Morawach i w Tyrolu, dość dobry aż do średniego w Austryi górnej i dolnej, Karyntyi, a średni w innych krajach względnie częściach krajów z wyjątkiem krajów nad morzem Adryatyckim i w Dalmacyi. Jakość ziarna jest bardzo rozmaitą i wacha się między dobrą aż do słabo średniej. Zbiór słomy jest prawie wszędzie zadowalający.

Pszenica zebrana jest w Solnogrodzie, górnej Styryi, Karyntyi, Tyrolu i dała wynik stosunkowo lepszy aniżeli żyto. W Solnogrodzie, południowym Tyrolu i Galicyi

wschodniej z wyjątkiem Podola i Pokucia jak również i Bukowiny zbiór pszenicy można oznaczyć jako dobry w Austryi górnej i dolnej, dolnej i górnej Styryi, Karyntyi i Krainie, północnym Tyrolu, Czechach i na Morawach jako dość dobry a w dolnej Styryi i częścią na Śląsku jako średni. W wyższych okolicach północnych Moraw, na Śląsku, Galicyi i na Bukowinie wiele szkody wyrządziła długotrwała wilgoć, ziarno bowiem po większej części zżętej i związanej w snopy pszenicy skiełkowało, a słoma czernieje i gnije. Zwózka zboża niemogła być w niektórych okolicach ukończoną. Zbiór słomy jest tylko gdzieniegdzie dość dobry w ogóle jednak tylko średni. Żyto jare i pszenica rozwinęły się bardzo mało wskutek uprzedniej posuchy, w suchych położeniach są rzadkie przedwcześnie dojrzałe, a słoma w ogóle krótka. Częste deszcze w początkach lipca mogły stan tychże w górskich położeniach nieco poprawić. Zbiór w niżej położonych okolicach Alp, Czech, północnych Moraw, Śląska i Bukowiny jest po części ukończony i pozwala spodziewać przy słabo średnim zbiorze słomy, wyniku dobrego w Solnogrodzie, średniego w reszcie krajów Alpejskich, w Krainie, Czechach, na Morawach i Bukowinie, dość dobrego na Śląsku i w tych okolicach Galicyi, gdzie go można było bez przeszkód ukończyć.

Zbiór jęczmienia jest po większej części ukończony w Austryi dolnej i górnej, dolnej i górnej Styryi, Karyntyi, po części w Krainie i południowym Tyrolu, a w reszcie krajów na ukończeniu. Wynik zbioru jest prawie wszędzie średni i może być uważany jako dość dobry w Solnogrodzie, w górnej dolnej Styryi, Tyrolu na Morawach i po części także w Karyntyi, jako średni w Austyi górnej i dolnej, Krainie, Czechach cześciowo na Morawach i Śląsku, w Galicyi i na Bukowinie. Zbiór słomy jest zaledwie średni z powodu w ogóle krótkiego źdźbła przy często rzadkim stanie jęczmienia na polu. W Austryi dolnej, dolnej Styryi, Krainie, południowych Morawach były wielokrotnie kłosy i ziarno mało rozwinięte, a jęczmień wogóle nierówno dojrzały. W ostatnio wymienionych krajach spotyka się również gdzieniegdzie jęczmień wskutek posuchy przedwcześnie dojrzały, w rozwoju ziarna jednak dość dobry, często o drodnem ziarnie przy znakomitej jakości.

Zbiór owsa jest w pełnym toku w Austryi górnej i dolnej, środkowej Styryi i Karyntyi, właśnie ukończony w Styryi dolnej, dolinach południowego Tyrolu, Krainie i na południowych Morawach. Wynik młocki co do ziarna powinien być dość dobry w Solnogrodzie, Austryi górnej, północnym Tyrolu, w pojedynczych okolicach Czech i Moraw, gdzieniegdzie we wschodniej Galicyi, średni w dolnej i górnej Austryi, środkowej Styryi, a szczególnie w Czechach na Morawach, w zachodniej Galicyi i na Bukowinie, słabo średni w dolnej Styryi, Krainie i na Śląsku. Skutkiem deszczów w połowie lipca, może jeszcze późniejszy owies postąpić we wzroście i rozwoju ziarna i zapowiada młockę wcale zadowalającą przy dobrej wadze. Na Śląsku, w Galicyi i na Bukowinie jęczmień wyległ silnie, stąd wielka strata na jakości.

Uprawę rzepaku podjęto w Czechach, na Morawach, Śląsku i w Galicyi i miejscami już ukończono.

Uprawa hreczki na ściernisku jest wszędzie ukończoną. Zasiewy, które już zeszły, były jak zwiędłe, poprawiły się jednak wskutek deszczów, wyglądają wcale dobrze, a szczególnie świeże zasiewy.

Wcześnie uprawione proso rozwinęło się mało wskutek posuchy i jest nierównie w Styryi, Karyntyi i Krainie — późniejsze, jest lepsze i równiejsze.

Kukurydza przebyła posuchę dość dobrze, pozostała jednak w rozwoju w tyle i jest szczególnie na miejscach suchych dość krótką. Po ostatnich jednak deszczach poprawiła się i posiada liczne szulki. W południowej Styryi, Karyntyi, Krainie i południowym Tyrolu, jest kukurydza szczególnie piękną, kwitnie właśnie i pozwala spodziewać się dobrego zbioru. W krajach nad morzem Adryatyckiem ucierpiała kukurydza prócz posuchy, także od bory, — oczekują tam złego zbioru wczesnej kukurydzy, średniego i słabego późnej.

Len wczesny zapowiada częścią zbiór dość dobry, częścią średni. Miejscami jest krótki ma mało włókna, wiele jednak nasienia. Tu i ówdzie w Czechach osiąga długość do 1·2 m, i pozwala spodziewać się bardzo dobrego zbioru. Na Śląsku gdzie wyległ po części, stan jego jest średni. Bardzo dobrego zbioru należy oczekiwać w Solnogrodzie, dość dobrego w Austryi górnej i dolnej, Styryi, Karyntyi i Czechach na Morawach. Tymczasem na Śląsku średnich tylko wyników spodziewają się szczególnie co do włókna. Len późny jest krótki i okazuje stan średni, po większej części zły i rzadko tylko dobry.

Widoki na dobry zbiór ziemniaków polepszyły się częściowo, częściowo jednak także pogorszyły W skutek długotrwałej posuchy w tyle pozostały w rozwoju mogły się ziemniaki dobrze poprawić po obfitych deszczach, szczególnie na miejscach suchych. Nać rozwinęła się bujnie i jest po większej części zdrową. W północnym Tyrolu kwitną właśnie miejscami. Wczesne ziemniaki mają wskutek posuchy mało bulw i dały w południowym Tyrolu zbiór średni, w Styryi średni aż do dobrego, a w krajach nad morzem Adryatyckiem i w Dalmacyi zupełnie zły. Późne ziemniaki mają tu i ówdzie wielką ilość bulw, wogóle jednak jest ich mało i bardzo drobne. Wskutek wilgoci jest nadzieja, że tworzenie bulw się poprawi i pomnoży. Wczesne gatunki zaczynają się psuć w niektórych okolicach Moraw, na Śląsku, w Galicyi i na Bukowinie. Z Austryi dolnej, Czech, częściowo także z południowego Tyrolu i Karyntyi donoszą o chorobach kartofli, które się tam pojawiły. Zbiór tegoroczny — jak się spodziewać należy — będzie dobry, aż do bardzo dobrego w Austryi dolnej i Tyrolu, dobry w Solnogrodzie, Karyntyi, Galicyi wschodniej i na Bukowinie, a w reszcie krajów dość dobry z wyjątkiem krajów nad morzem Adryatyckiem i Dalmacyi.

Buraki cukrowe, które bardzo mało się rozwinęły, poprawiają się po obfitych deszczach wcale dobrze, mają jednak korzenie nie bardzo rozwinięte. Obecny stan jest dość dobry w Austryi dolnej, Czechach, na Morawach dobry na Śląsku i zachodniej Galicyi, dobry i średni na Bukowinie. Więcej ciepła i słońca posłużyłoby bardzo dalszemu rozwojowi.

Buraki pastewne poprawiły się również wskutek obfitej wilgoci, są świeże, a korzeń powinien się dobrze rozwinąć. W Galicyi jest jednak dobry rozwój powstrzymany wskutek nadmiaru wilgoci.

Kapusta, która wskutek posuchy mało się rozwinęł, coraz więcej się poprawia. Wskutek masowego pojawienia się bielinka kapustnika, jest kapusta zagrożona zniszczeniem w krajach alpejskich, Gorycyi, Czechach, na Morawach i Śląsku. Stan ogólny jest dotychczas dość dobry, w nisko położonych miejscach słabo średni aż do złego.

Zbiór koniczyny i siana jest obecnie zupełnie skończony. Do wyczerpujących wiadomości poprzedniego sprawozdania o wynikach zbioru, to jeszcze dodać należy, że w Galicyi wschodniej wielka część prawie już gotowego siana z tamtejszych łąk leśnych, dających jeden pokos wskutek niepogody zniszczała lub pogorszyła się znacznie pod względem jakości. Siano z łąk leśnych później koszonych pogniło w kopach. Gdzie siano dobrze zwieziono, dało ono zbiór dość dobry.

Później koszone łąki tyrolskie dają obecnie zbiór dobry.

Zbiór otawy, która nie uprawniała do żadnych pomyślnych widoków wskutek posuchy, która panowała po zbiorze siana i koniczyny, poprawiła się rzeczywiście wskutek silnych deszczów. Drugi pokos koniczyny, po większej części w toku, a częściowo także ukończony, dał w Tyrolu zbiór dobry i średni, w Karyntyi tylko średni, następnie w Istryi średni, w Dalmacyi tu i owdzie zadowalający, zresztą jednak słabo średni. Tegoroczne biała i czerwona koniczyna są słabe. Z wyjątkiem łąk zniszczonych wylewami i zamulonych można spodziewać się w ogólności prawie średniego zbioru otawy. Połoniny w Tyrolu są dobre i średnio dobre, w Solnogrodzie dotychczas wyśmienite, w Styryi jeszcze dobre. Reszta pastwisk, które po większej części były złe, powinna się rzeczywiście poprawić po ostatnich deszczach.

Winne latorośle ma liczne i pięknie rozwinięte grona. Wczesne gatunki właśnie dojrzewają. W ogólności widoki na dobry zbiór winogron są niezmienione. Winnice ucierpiały wskutek gradobicia w Styryi dolnej, Karyntyi i wskutek burz (bora) w krajach nad morzem Adryatyckiem i w Dalmacyi. Szkodniki występują w obecnym roku tylko sporadycznie i w nieznacznych ilościach. Z dolnej Styryi i Krainy donoszą o pojawieniu się *Oidium* i *Peronospora*.

Widoki na dobry rok na owoce utrzymały się od czasu ostatniego sprawozdania, mimo, że owoce opadały wskutek posuchy i burz. Zbiór jest po większej części ukończony i dał rezultat dobry, aż do bardzo dobrego w Styryi, północnym Tyrolu, na Morawach, Śląsku i w Galicyi. Widoki na zbiór jabłek są w niektórych krajach również wcale dobre, podczas gdy gruszki udały się tylko gdzieniegdzie.

Oliwki rozwinęły się w krajach nad morzem Adryatyckiem po części dobrze, opadły jednak w wielu miejscowościach wskutek posuchy. W Gorycyi ucierpiały oliwne drzewa bardzo wskutek silnych wiatrów, tak, że wątpliwym jest nawet zbiór średni.

Urzędowe sprawozdanie o stanie chmielu w połowie sierpnia 1908.

Do c. k. Ministerstwa rolnictwa nadeszły następujące wiadomości w połowie sierpnia o stanie chmielu:

Austrya górna (okręg produkcyi (Mühlviertel). Wskutek braku deszczu zniszczały niektóre chmielniki wskutek śnieci w tych jest bardzo mało bocznych pędów a miejscami aż do połowy tyk niema zupełnie szyszek, wskutek czego w takich plantacyach spodziewać się należy zbioru średniego tylko. Szkodników dotychczas nie zauważono. Zbiór wczesnego chmielu, który zapowiada rezultat dość dobry przy bardzo dobrej jakości, rozpocznie się z początkiem drugiej połowy sierpnia. Co do chmielu późnego, który wskutek posuchy pozostał nieco w tyle w rozwoju, wypadnie zbiór mniej dobrze. Nawiedzone przez grad chmielniki poprawiają się nieco.

Styrya 1. Okręg produkcyi Styrya wschodnia. Zbiór wczesnego chmielu jest w pełnym toku, częściowo także prawie na ukończeniu i daje wynik nieodpowiadający żywionym nadziejom, ponieważ rośliny w ostatnim czasie mało się rozwinęły. Tu i ówdzie oceniają zbiór wprawdzie jako dobry, w ogólności jednak jest on średni aż do dość dobrego. Jakość towaru jest w obecnym roku szczególnie dobrą.

2. Okręg produkcyi Styrya południowa (Sanntal). Obfite deszcze, które przeszły z początkiem sierpnia przyczyniły się wydatnie do rozwoju szyszek u późnego chmielu; jeśli pogoda będzie nadal pomyślną, wówczas spodziewać się należy dość dobrego zbioru tego gatunku. Obrywanie średnio wczesnego chmielu jest w toku, po większej części ukończone; dało miejscami zaledwie $^1/_6$ normalnego zbioru; zbiór jest zresztą jednak tylko słabo średni a w niewielu wypadkach średni. Barwa i jakość wczesnych gatunków jest w ogólności znakomitą i tylko gdzieniegdzie znajdują się nierównomiernie rozwinięte szyszki.

Czechy. Przeciętnie zbiór chmielu w Czechach będzie średni. Stan jest nierówny, częścią bardzo dobry, częścią w rozwoju wstrzymany i bardzo niski. Do zupełnego rozwinięcia się szyszek były konieczne ciepłe deszcze. Jakość powinna być bardzo dobrą.

1. Okręg produkcyi miasto Zatec. Przy końcu drugiego tygodnia sierpnia rozpoczęto zbiór w pojedynczych ogrodach miasta i okolicy, który rozpocznie się w ogólności w trzecim tygodniu sierpnia. Tegoroczny zbiór powinien być większy o $^1/_5$ od przeszłorocznego, w ogólności jednak średnio dobry. Produkt zapowiada się w obecnym roku znakomicie.

2. W okręgu produkcyi powiat Zatec była pogoda w pierwszych dniach sierpnia nie tak sprzyjającą, jakby to należało sobie życzyć dla regularnego rozwoju szyszek, za dnia bowiem było sucho i wietrzno, w nocy zaś chłodno. Wskutek jednak deszczów, które przeszły w pierwszym tygodniu sierpnia powinny rośliny dobrze się rozwinąć przypuszczając, że pogoda będzie pomyślną. Stan chmielników jest bardzo nierówny; rośliny, które na wiosnę były wstrzymane w rozwoju wskutek pchły ziemnej, mają szyszki nierównomiernie rozwinięte, tak że należy się spodziewać zbioru tylko średniego. Chmiel uszkodzony przez grad jest słabo rozwinięty o niewielu i krótkich bocznych pędach i da zbiór tylko słabo średni. W innych chmielnikach należy spodziewać się zbioru wcale dobrego, szczególniej na nizinach i miejscach wilgotnych, które są już dojrzałe do zbioru i gdzie napotyka się przeważnie piękne pełne szyszki — w przypadku jednak, gdy cieplejsze powietrze przyczyni się do zupełnego rozwoju kwiatu; zresztą oczekiwać należy zbioru tylko średniego. W niektórych ogrodach zaczęto już zbiór dnia 10. b. m. Ponieważ chmiel jest dotąd zdrowy i wolny od robactwa zapowiada znakomitą jakość po większej części.

3. Okręg produkcyi obwód Zatec. Deszcze w ostatnich dniach przyniosły roślinom potrzebną wilgoć; nie poprawiły się jednak wiele wskutek nocnego zimna. W niektórych miejscach rozwijały się szyszki powoli tak, że nie oczekują nawet pełnej wysokości, ponieważ w drugiej połowie sierpnia zbiór w ogólności się rozpoczyna. Chmiel wcześnie kastrowany i na niskich położeniach wygląda zadowalająco, ma wiele i dobrze rozwiniętych szyszek z bogatą zawartością lupulinu i o wyśmienitym zapachu. W takich ogrodach oczekują zbioru wcale dobrego. Zimne powietrze jednak nie pozostanie bez wpływu na ogólny wynik zbioru i to tembardziej, że późno kastrowane chmielniki dadzą zbiór po większej części słaby, szczególniej na suchych miejscach. Chmiel gradobiciem nawiedzony dotąd się jeszcze nie poprawił, posiada niewiele i krótkich pędów bocznych, które mają słabo rozwinięte szyszki. Od pomyślnej pogody zależeć będzie, czy należy spodziewać się w dobrze zachowanych chmielnikach pełnego zbioru czy też dobrego średniego.

4. Okręg produkcyi Auscha. Chmiel rozwinął się dobrze wskutek pomyślnej pogody tak, że szyszki nie są tyle liczne ile pięknej formy. Chmiel wczesny osiągnął wysokość tyczek tam gdzie nie został nawiedzony przez gradobicie i osadza bogate szyszki. Obecnie nie można ocenić wyniku, ponieważ chmiel późny kwitnie dopiero. W niektórych ogrodach zauważono szkodniki tak, że wynik zbioru jest niepewny. W okręgu Melnik ogrody zostały przez burze silnie uszkodzone. Co do chmielu wczesnego oczekują zbioru częściowo średniego częściowo dość dobrego, co do późnego dobrego wyniku. Rośliny są zdrowe po większej części i wolne od robactwa.

4. a) W Auscha Polepp poprawił znacznie rośliny deszcz, który spadł w drugim tygodniu sierpnia. W wielu plantacyach są szyszki dobrze rozwinięte, tak że zbiór rozpocznie się wogóle z dniem 17. sierpnia. W chmielnikach zdrowych i wolnych od robactwa spodziewają się zbioru średniego o dobrej jakości.

5. Okręg produkcyi Dauba. Chmiel późny poprawił się znacznie wskutek silnych opadów tak, że szyszki mogą się rozwinąć zupełnie i rokować dobry średni zbiór; dla kwitnącego jednak późnego chmielu koniecznemi byłyby cieplejsze noce. Chmiel wczesny opóźnił się nieco w osadzeniu szyszek i ma tu i ówdzie szyszki nie zupełnie rozwinięte. Oszczędzone przez burze ogrody dostarczą wiele i jakościowo dobrego towaru. Obrywanie rozpocznie się z początkiem drugiej połowy sierpnia. Rośliny są wolne robactwa.

Na Morawach ciepła i wilgotna pogoda sprzyja rozwojowi szyszek, a tego roku zbiór chmielu będzie bardzo piękny.

W Galicyi zachodniej rozwinął się chmiel dobrze, jest zdrowy, wolny od robactwa i utworzył już boczne pędy. Stan kwitnienia jest jakościowo bardzo dobry, w niektórych ogrodach pozostawia nieco do życzenia co

do ilości i jest zaledwo średni. Prócz tego rozwój szyszek jest nierówny. W kilku chmielnikach zbiór już rozpoczęto z początkiem pierwszego tygodnia sierpnia, przerwano go jednak wskutek ustawicznych deszczów. Zachodzi niebezpieczeństwo, że produkt straci wiele na jakości z powodu obfitych deszczów. Dotychczas dobry stan chmielu ucierpiał częściowo znacznie wskutek długotrwałych deszczów, ponieważ na kwiecie i szyszkach pojawiły się już choroby chmielu. Obrywanie rozpocznie się w ogólności w połowie sierpnia.

W Galicyi wschodniej ustawiczna deszczowa niepogoda przeszkadza równomiernemu przebiegowi zbioru, który jest już właśnie w pełnym toku. Produkt sam cierpi wiele na jakości przez to, że wilgotny chmiel traci swoją piękną zieloną barwę. Szyszki są piękne i dobrze rozwinięte, wysoka zawartość lupulinu. Późny chmiel powinien się jeszcze dobrze rozwinąć. Jeśli niepogoda wkrótce się nie skończy, należy spodziewać się tylko średniego zbioru przy średniej jakości.

Wiadomości handlowe.

Agencya sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie we Lwowie.

Dnia 19-go b. m. sprzedano na targu we Lwowie 1 buhaja własność p. Józefa Dobuszowskiego z Mikołajowa nad Dniestrem wagi 555 klg. po 51 K za łączną kwotę K 283 h 5.

Pośrednictwo

w zakupnie i sprzedaży bydła rozpłodowego.

Ilość i gatunek bydła.	L. porządkowa. poszukiwanego	L. porządkowa. ofiarowanego
3 roczne jałówki pół-krwi Simmenthal.	1	
2 barany Oxford 4 owce Cocfold,		2

Rolnicza Agencya sprzedaży materyału rzeźnego w Wiedniu

Sprawozdanie targowe z 17. sierpnia 1908.

Spęd: 3.097 wołów opasowych; 651 wołów z paszy; 932 bydła drobnego. Razem 4.680 sztuk. Według gatunku: 3.059 wołów; 843 buhajów; 569 krów; 269 bawołów. Razem 4 680 sztuk.

Ceny w koronach za 100 kg. żywej wagi.

Woły niemieckie prima: 80—96; secunda: 72—79; tertia 60 do 68; wyjątkowo: 100—00, woły węgier. siwe prima: 67—80: secunda: 54—61; tertia 44—54; wyjątkowo: 00—00, woły węgier. zabarwiony prima: 80—93; secunda: 68—79; tertia: 54—62; wyjątkowo: 100—00 woły galicyjskie: prima: 80—90; secunda: 72—78: tertia: 64—70; wyjątkowo 93—00; buhaje prima: 66—74; secunda i tertia: 54—64; wyjątkowo: 76—00; krowy prima: 64—74; secunda i tertia 52—60; wyjątkowo: 80—00; bawoły prima: 34—46; secunda i tertia: 28—32; wyjątkowo: 54—00; woły z paszy: 40—67; bydło drobne: 36—58.

Uwaga: Ceny ogółem poprawiły się, Buhaje prima zyskały od 1—2 K; opasy prima również. Nie sprzedono sztuk 40.

Targ nierogacizny na St. Marx dnia 18. sierpnia 1908.

Spęd wynosił 13.916 sztuk. Płacono za: opasy prima 114—118 h, wyjątkowo 119—120 h; średnie 108—114 h, stare i lżejsze 102—106 h; podświnki prima 118—124 h; wyjątkowo 128 h; średnie i drobne 100—116 h za 1 kg żywej wagi.

Uwaga: Na skutek większego spędu opasów około 1000 ceny spadły nieznacznie. Na ogół straciły prima, 0 1 h, zaś inne gatunki od 1—2 h. Podświnki natomiast zyskały od 4—5 h.

Ceny giełdowe masła w Wiedniu dnia 13. sierpnia 1908.

Za 1 kg masła płacono: I. 2·80—3·00 K. II. 2·60 do 2·70 K; III. 2·50—2·60. IV. 2·30—2·40. — Ceny niezmienione, podaż słaba.

Wiedeńska rolnicza giełda zbożowa z dnia 19. sierpnia 1908.

Za 50 kg w koronach.

Pszenica (cisańska 78—82 kg) 12·—12·45; (banatka 78—81kg) 11·80—12·20; (słowacka 76—80 kg) 11·60—12·05; (niższo-austryacka 77—80 kg) 11·40—11·80.

Żyto (słowackie 72—75 kg) 9·70—9·95; (węgierskie 71—74 kg.) 9·65—9·60; (austryackie 72—75 kg) 9·55—9·80.

Jęczmień (cisański) 7·60—9·40; (browarniany) 7·90—8·40; (pastewny) 7·40—7·70.

Owies (węgierski pierwszej sorty) 9·00—9·30; (prima) 8·75—9·00; (secunda) 8·65—8·85; (tertia) 8·45—8·65.

Siano z 14. bm. (prasowane, węgierskie, kwaśne) 4·20—4·50; (półsłodkie) 4·40—4·75; (niższo-austryackie (półsłodkie) 4·40—4·60; (słodkie) 4·75—5·00.

Słoma (prasowana, pszeniczna) 2·45—2·55; (żytnia) 2·60—2·70; (jęczmienna) 2·50—2·60; (owsiana) 2·50—2·60; (żytnia wiązana) 3·30—3·60.

Grys (pszeniczny drobny) 5·95—6·05; (grubszy) 6·10—6·30; (żytni) 6·10—6·25.

Makuchy (rzepakowe) 7·50—8·25; (lniane) 8·40—8·60.

Ceny zboża w Niemczech

według sprawozdania niemieckiej Rady rolniczej, w markach za tonnę dnia 19. sierpnia 1908.

Miejscowość	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Szczucin	193—198	161—171	—	150—155
Gdańsk	203	170·5—173	176—177	163—164
Poznań	207	168	176	152
Wrocław	214	175	170 brow. 150 past.	152
Berlin	202—204	172—174	—	165—178
Drezno	213—223	170—178	141—147	154—161
Hamburg	205	172	—	168
Mannheim . . .	222	190	—	173

Lwów, dnia 19. sierpnia 1908. Na dzisiejszy targ spędzono wołów 74, buhaji 19, krów 40, razem bydła rogatego rosłego sztuk 133, jałownika 246, cieląt 105, owiec i kóz 0, nierogacizny 22, razem 506. Woły opasowe płacono po 00·00 — 00.00 k. woły z paszy chude po 50 do 66, buhaje po 50—56 kor., krowy po 46—62 kor., jałownik po 45 — 60 kor., cielęta po 66 — 80 kor., nierogaciznę od 1·00—1·16 kor., barany para po 00·00 kor. wszystko za 1 cetnar metryczny żywej wagi.

Kraków, dnia 18. sierpnia 1908. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 96, cieląt 288, owiec i kóz 3, nierogacizny 67, razem 454 zwierząt. **Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi:** buhaje 00—00 koron, woły 00—00 kor., krowy 00—00 kor., jałownik 00—00 kor., cielęta 62—68 kor., nierogaciznę tuczną 80 — 00 kor. **bitej wagi:** nierogaciznę 120—150 kor. **Z zakupionych na oko płacono za sztukę:** woły z paszy 200—250 kor., krowy 85—140 kor., buhajki i jałówki 40 do 80 kor., cielęta 20—50 kor., owce i kozy 16—18 kor., buhaje 150 do 170 kor. **Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano:** na miejscową konsumcyę 343 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 106 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 5 szt., na eksport za granicę kraju nierogacizny — szt. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Praga dnia 17. sierpnia 1908. Spęd wynosił 677 sztuk, a mianowicie: 276 sztuk bydła czeskiego 379 galicyjskiego i 22 chorwackiego. — Czeskie bydło ogółem sprzedawano od K. 0·68—0·84; prima od K. 0·86—0·90, wyjątkowo za K, 0·94; woły od K 0·62—0·74; krowy od K 0·64—0·74. galicyjskie od K 0·48—0·72; woły od K 0·56—0·68; krowy od K 0·46—0·64; jednoroczne byczki i jałówki od K 0·37—0·48. Za sztukę bydła chudego płacono od K 80—110. Za chorwackie woły płacono od K 0·52—0·70; krowy dochodziły do K 0·60.

Przebieg targu był średni; nie sprzedano sztuk 48.

Sprawozdanie targowe Biura Tow. Gospod. w Tarnopolu z dnia 14. sierpnia 1908.

Ceny podane w koronach, za 50 kg. loco Tarnopol.

Pszenica 10·30-10·60, Żyto 8—8·50, Jęczmień browarniany 6·00—6·50, Groch Victoria 9—10, Groch zwykły 8 — 9, Owies 6·00—6·25, Hreczka 6·50—7·00, Wyka 0·00-0·0 Koniczyna czerwona 60—65, Koniczyna biała 50 — 55.

Spirytus za 50 litrów: paritas Tarnopol gotowy 24·50—25·00 na zimowe miesiące 22·00—23·00, nadkontyngent 14·00—15·00. Usposobienie żywsze.

Pośrednictwo

w umieszczaniu funkcyonaryuszy gospodarstwa wiejskiego

w myśl § 4. al. b. Statutu.

W korespondancyi wystarczy powołać się na L. porządkową, a po objęciu posady powiadomić Biuro Komitetu.

Posady	L. porządkowa.	
	wolnych	poszukiwanych
Sekretarz-rachmistrz	1	6
Samodzielny kierownik na tantyemę		2
Kobieta o skromych wymogach obznajomiona dokładnie z chowem drobiu na rzeź.	3, 5.	
Kasyer i rachmistrz		4, 10.
Rządca na ordynaryę w sile wieku, obeznany z gorzelnictwem i uprawą chmielu		8
Leśniczy obeznany z gospodarstwem łąkowem	7	

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: **Dr. cam. August Rodakiewicz.**

Ruch pociągów kolejowych

ważny od 1. maja 1908 według czasu środkowo-europejskiego.

Przychodzą do Lwowa:

Z Krakowa: **2.30***, **5.50**, 1.10, 9.50, 8.55*, 1.30*, 5.45, **9.50**, **8.40***, 7.25.
Z Podwołoczysk na dworzec główny: 7.20, 12.00, 2.15*, 5.40, **10.30**.
Z Podwołoczysk na Podzamcze: 7.01, 11.40, 2.00*, 5.15, **10.12**.
Z Czerniowiec: **10.05**, 2.05*, 5.57, **9.30**, 12.20*, 8.07, **6.40***.
Ze Stanisławowa: **5.40**.
Z Kołomyi: 10.20.
Z Rawy i Sokala: 7.10, 12.40.
Z Jaworowa: 8.26, 5.00.
Ze Sambora: 8.00, 10.30, 2.00, **9.10**.
Z Ławocznego: 7.29, 11.43, **11.00**.
Z Bełzca: 4.50.
Ze Skolego: 3.50.

Odchodzą ze Lwowa:

Do Krakowa: **12.45***, **3.50**, 8.25*, 8.40, 2.45*, **6.12**, **7.00***, **7.35**, **11.15**.
Do Rzeszowa: 3.30.
Do Podwołoczysk z dworca głównego: 6.20, 10.40, 2.16*, **7.45**, **11.10**.
Do Podwołoczysk z Podzamcza: 6.35, 11.02, 2.31*, **8.08**, **11.32**.
Do Czerniowiec: **2.50***, 6.10, 9.10*, 9.35, 2.23*, 2.40, **10.38**.
Do Stryja: **11.25**.
Do Rawy i Sokala: 6.14, **7.10**.
Do Jaworowa: 6.58, **6.30**.
Do Sambora: 6.00, 9.05, 4.00, **10.45**.
Do Kołomyi: **6.03**.
Do Ławocznego 7.30, 2.25, **6.42**.
Do Bełzca: 11.05.
Do Stanisławowa, Czortkowa, Husiatyna: 6.10, **10.38**, 2.23*.

*) Gwiazdkami oznaczono pociągi pospieszne, zaś tłustym drukiem godziny nocne od **6.00** wieczór do **5.59** rano.

Wydawnictwa rolnicze popularne Komitetu c. k. galic. Tow. gospodarskiego

do nabycia

w biurze Komitetu (Lwów, Karola Ludwika 3.)

po następujących zniżonych cenach dla członków Towarzystw gospodarczych, Kółek rolniczych i Spółek włościańskich:

K. h.

Cele i sposoby uprawy łąk naturalnych — Br. Janowski, (Wyd. drugie) broszurowane 1·20, oprawne . . . 1·40
Uprawa i handel chmielem w Czechach — A. Jasiński . . . —·80
Podręcznik techniki mleczarskiej — Inż. Z. Chmielewski . . . 2·—
Pomoc przy porodach u krów — T. Sochaniewicz. Wydanie drugie z 33 ryc. w tekście (oprawne) 1·—
O wierzbach koszykarskich — Wł. Tyniecki. Wyd. drugie . . . 1·—
Nawozy własnego gospodarstwa — Świeżawski —·50
Choroby roślin — dr Frank i dr. Sorauer, tłum. z niemieckiego (oprawne) . . . 2·—
Zbiór i przechowywanie roślin pastewnych — dr. Böhmer, tłum. z niemieckiego (oprawne) . 1·80
Hodowla nasion traw pastewnych — Janowski (oprawne) . . . 1·—
Cele i zadania uprawy łąk — Janowski . . —·80
Sztuczne nawozy — Wł. Szybiński . . . —·80
Pamiętnik c. k. galic. Tow. gosp. (oprawne) . 1·—
O żniwiarkach i pługach wieloskibowych — Rylski —·20
Wychów bydła mlecznego — dr. M. Pańkowski —·20
Gruda z brahy — dr. A. Barański . . . —·20
Uprawa buraków. — Jerzy Turnau (wyczerpane) —·—
Kultura lnu w Belgii — Wł. Noskowski . . —·50
Uprawa i przerabianie lnu w Czechach — Wojciech Chłopiński . . . —·60
Przepisy obowiązujące co do dostaw wojskowych — I. Huber . . . —·10
O akcyi w sprawie podniesienia handlu bydłem i nierogacizną — Dr. Kazimierz hr. Szeptycki —·10
Ugoda węgierska — Dr. cam. August Rodakiewicz —·10
W sprawie organizacyi dostaw wojskowych — Dr. cam. August Rodakiewicz . . . —·10
Agencya sprzedaży materyału rzeźnego przy komitecie c. k gal. Tow.gosp. — Dr. cam. A. Rodakiewicz . . . —·10
Telegraficzne przepowiednie pogody — K. Szulc —·20
Zbiorowe doświadczenia nawozowe — J. M. Pomorski i Br. Janowski . . . —·50
Wyniki polowych doświadczeń rolniczych — J. M. Pomorski i Br. Janowski . . . —·10
O telegraficznych przepowiedniach pogody — Br. Janowski . . . —·10
O telegraficznych prohnozach pohody — Bronisław Janowski . . . —·10
Indywidualne żywienie krów dojnych — J. Marszałkowicz. Wyd. drugie(wyczerpane) . . —·—
Główne zasady hodowli bydła — Wł. Szybiński —·30
Pereszczeplowanie derew owoczewych — Dr. St. Goliński, tłum. z polskiego . . . —·50
Nawozy własnoho hospodarstwa — A. Swieżawski, tłum. ruskie z polskiego . . . —·50
O używaniu korow do zapriahania — tłum. ruskie z polskiego (wyczerpane) . . . —·—
Plan i kosztorys stajni dla 50 krów — K. Kuhl —·50

Pod prasą:

Z wycieczki po Wielkopolsce — J. Turnau
Uprawa mieszanek koniczynowych — Br. Janowski
Indywidualne żywienie krów dojnych — J. Marszałkowicz (wydanie trzecie)
Suszenie ziemniaków — T. Chrząszcz

Wydawnictwa zakupione przez Komitet c. k. gal. Tow. Gosp. w większych nakładach dla rozpowszechnienia za zniżonemi cenami.

Poglądy na gruźlicę u bydła — Fried . . 1·—
Ile używać saletry chilijskiej . . . —·20
O sposobie uprawy lnu — L. Langen . . —·20
O ulgach w podatku gruntowym — L. Świtalski 2·—
Kwestye nawozowe — Dr. P. Wagner, tłum. z niemieckiego . . . —·50
Choroby nierogacizny — Wł. Szyliński . . —·50